

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan

Nazwisko: Płoński

Miejsce urodzenia: Płonka Strumianka

Data urodzenia: 06-10-1914

Imię ojca: Kazimierz

Imię matki: Florentyna

Znany/a też jako: Jan Płoński

urodzony/a 02-01-1915 Płonka Strumianka

Imiona rodziców: Kazimierz Florentyna

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta kontrolno-śledcze WUBP Białystok w sprawie Jana Płońskiego. Ww. od 1941 roku na terenie pow. Wysokie Mazowieckie należał do organizacji Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), następnie Armii Krajowej (AK), w której pełnił funkcję zastępcy komendanta placówki, później komenda placówki oraz dowódcy kompanii 1. batalionu. Od września 1945 działał w strukturach Zrzeszenia "Wolność i Niezawisłość" ("WiN") Obwód Wysokie Mazowieckie, w której pełnił funkcję prezesa 1. rejonu. W organizacjach używał ps. "Dąbek"/ "Lasocki". Ujawnił się ze swojej działalności podziemnej 10.04.1947 w PUBP Wysokie Mazowieckie, otrzymał zaświadczenie nr 81029, zdał broń oraz radioaparat nadawczy. W lipcu 1947 nawiązał kontakt z kierownikiem siatki wywiadowczej "WiN" w woj. białostockim Józefem Łapińskim ps. "Stanisław"/ "Bronisław" i przystąpił do dalszej pracy organizacyjnej. W listopadzie 1947 nawiązał kontakt z szefem siatki wywiadowczej organizacji "WiN" w kraju Mieczysławem Kawalcem ps. "Iza", z którym kontaktował się kilkakrotnie do chwili zatrzymania. Zatrzymany 7.09.1949 przez MBP w Warszawie jako podejrzany o przynależność do sieci wywiadowczej organizacji "WiN". Tego samego dnia ww. przekazany do WUBP Białystok, który wszczął śledztwo w sprawie 8.09.1949. Jan Płoński został osadzony 16.09.1949 w Więzieniu Karno-Śledczym w Białymstoku, a wraz z wydaniem postanowienia o pociągnięciu do odpowiedzialności karnej przez WUBP Białystok 26.10.1949 śledztwo zakończono. Zgodnie z aktem oskarżenia sporządzonym przez WUBP Białystok 27.10.1949 Jan Płoński oskarżony został o to, że po skorzystaniu z amnestii "w okresie od listopada 1947 do chwili zatrzymania go to jest do dnia 9 lutego 1949 r. na terenie woj. białostockiego, wrocławskiego i miasta Warszawy należał do nie[egalnej] organizacji >WiN< (Wolność i Niepodległość) komórki siatki wywiadowczej Komendy Głównej pod ps. >Dąbek-Lasocki<".

IPN Bi 07/972 (KSL-7442, 1731/III).

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego (WSR) w Białymstoku w sprawie karnej przeciwko Janowi Płońskiemu. Wyrokiem WSR Białystok z 4.04.1950 uznano ww. winnym tego, że w listopadzie 1947 w Warszawie oraz w styczniu 1948 w Jeleniej Górze wchodził w porozumienie z kierownikiem Wydziału Informacji Komendy Głównej "WiN" Mieczysławem Kawalcem ps. "Iza" oraz innymi członkami "WiN". Za powyższe skazany został na 5 lat więzienia i 2 lata utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych. Wyrok uprawomocnił się z dniem 4.01.1951. J. Płoński został przetransportowany 23.12.1950 do Więzienia we Wronkach, następnie 9.10.1951 przeniesiony do CW w Potulicach. Od 27.02.1952 przebywał w Więzieniu w Nowogardzie, skąd 20.07.1952 został przetransportowany w celach leczenia do Więzienia w Szczecinie. Osadzony w Więzieniu w Goleniowie 4.09.1952. Postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej (WPR) w Białymstoku z 21.03.1953 zastosowano względem ww. ustawę o amnestii, w związku z czym wyrok złagodzone do 3 lat i 4 miesięcy więzienia. Jan Płoński opuścił Więzienie w Goleniowie 31.03.1953. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Białymstoku z 11.01.1993 (III Ko 1071/92) uznano za nieważny wyrok WSR Białystok z 4.04.1950 (Sr. 7/50). Zdaniem Sądu ww. został skazany „za nawiązanie kontaktu z członkami WiN-u, a więc organizacji będącej spadkobiercą Armii Krajowej. Skazanie to nastąpiło zatem w związku z działalnością niepodległościową, jaką ta organizacja prowadziła”.

IPN Bi 212/3004 (Sr. 7/50, III Ko 1071/92).

Sprawa obiektowa krypt. "Ocean" prowadzona przez Wydział III WUBP Białystok oraz PUBP Wysokie Mazowieckie w latach 1951-1955 dotycząca operacyjnego rozpracowania byłych członków Komendy Powiatowej AK-WiN Wysokie Mazowieckie. Jan Płoński widnieje w raporcie o przebiegu rozpracowania obiektowego krypt. "Ocean" za okres 1-30.05.1953 sporządzonym przez PUBP Wysokie Mazowieckie 1.06.1953. W podanym okresie objęto kontrolą 8 osób, w tym Jana Płońskiego ps. "Dąbek", który po wyjściu z więzienia zamieszkał we wsi Płonka Strumianka gm. Kowalewsczyzna. Ww. figuruje również jako Prezes Rejonu I organizacji "WiN" w charakterystyce kontrwywiadowczej z 10.08.1959 sporządzonej przez Wydział III KW MO Białystok. Charakterystyka dotyczy powstania i rozwoju organizacji AK-WiN w pow. wysokomazowieckim. Materiały zarchiwizowano pod sygn. 178/IV.

IPN Bi 011/40/1 (178/IV), IPN Bi 011/41/2 (178/IV).

Sprawa Ewidencyjno-Obszerwacyjna krypt. "Meliniarz" zarejestrowana i prowadzona przez PUdsBP Otwock 27.02.1956 pod nr. 1454. Dotyczyła Jana Płońskiego jako byłego członka organizacji AK-WiN "wrogo ustosunkowanego do obecnej rzeczywistości". W materiałach znajdują się m.in. doniesienia: Źródła "Kulik" z 11.12.1947, Źródła "Wrona" z 18.02.1948, Źródła "Żuraw" z 21.02.1948, dwa doniesienia Źródła "Tarzan" z 5.07.1948, doniesienie Źródła "ZO" z 20.02.1953 oraz doniesienie Źródła "Lampa" z 8.05.1953 i Źródła "Karp" z 6.06.1956. Z informacji w nich zawartych wynika, że Jan Płoński ps. "Dąbek" był ujawnionym dowódcą 1. batalionu organizacji "WiN", który 1.12.1947 wyjechał do Warszawy. W Święto Bożego Narodzenia 1947 w domu rodzinnym ww. przebywała grupa z oddziału Kazimierza Kamińskiego ps. "Huzar", która drugiego dnia świąt udała się w kierunku Waniewa. Jan Płoński utrzymywał kontakty m.in. z Kazimierzem Parzonką ps. "Zygmunt" oraz "Huzarem". W związku z przeprowadzką ww., PUdsBP w Otwocku 14.02.1957 przekazał sprawę do dalszego prowadzenia do Wydziału III KMO na m.st. Warszawa. Ostatnia notatka służbowa dotycząca obserwacji ww. pochodzi z 14.01.1959 - sporządzona została przez oficera operacyjnego Wydziału III KMO m.st. Warszawy, dotyczyła ona miejsca pracy ww. Sprawę ewidencyjno-obszewacyjną zakończono 7.12.1958, ponieważ "nie stwierdzono żadnej wrogiej działalności". Materiały złożono w archiwum SUSW pod sygn. 1392/III.

IPN BU 0208/1244 (1392/III), IPN BU 01286/1210/J (1392/3) mikrofilm.

Teczka zagadnieniowa krypt. "P-13" zarejestrowana 22.09.1959 przez Wydział III KW MO Białystok, wszczęta na podstawie materiałów spraw nr 5/55 i 6/55. Dotyczyła działalności członków organizacji AK oraz "WiN" na terenie b. woj. białostockiego. Jan Płoński figuruje w wykazie zaświadczeń dla amnestionowanych, którzy ujawnili się w PUBP Wysokie Mazowieckie, otrzymał zaświadczenie nr 81029. Sprawa zakończona 29.12.1971, materiały zarchiwizowano pod sygn. 85/IV.

IPN Bi 011/4 /1 (85/IV).

Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 91 dot. organizacji AK/AKO Obwód Wysokie Mazowieckie krypt. "5"/ "Dąb"/ "Lew nr 5"/ "Buraki-27". Kwestionariusze osobowe sporządzone przez Wydział "C" WUSW Białystok 5.09.1989 dotyczą Jana Płońskiego ps. "Dąbek", który od sierpnia 1944 do września 1945 był członkiem organizacji AK, działającej na terenie pow. Wysokie Mazowieckie. Ujawnił się w PUBP Wysokie Mazowieckie 10.04.1947 i zdał broń.

IPN Bi 019/132/4 (2/62), IPN Bi 019/134/1 (2/62).

Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 90 dot. organizacji "WiN" Obwód Wysokie Mazowieckie krypt. "1"/ "Anna"/ "Aster"/ "Amsterdam"/ "Aniela-51". Kwestionariusze osobowe sporządzone przez Wydział "C" WUSW Białystok 5.09.1989 dotyczą Jana Płońskiego ps. "Dąbek", który od września 1945 do kwietnia 1947 przynależał do organizacji "WiN" działającej na terenie pow. Wysokie Mazowieckie. Ujawnił się 10.04.1947 w PUBP Wysokie Mazowieckie jako dowódca I Regionu "WiN" i zdał broń.

IPN Bi 019/130/1 (2/62), IPN Bi 019/131/3 (2/62).